

4 - 2009 (62)

EESTI ARHITEKTUURI AJAKIRI

MAJA

ESTONIAN ARCHITECTURAL REVIEW

59.- EEK

ISSN 1023-0742

9 771023 074002

CRITICAL CITIES: IDEAS, KNOWLEDGE AND

AGITATION FROM EMERGING URBANISTS.

ED. BY DEEPA PAIK, TRENTON OLDFIELD.

LONDON, MYRTLE COURT PRESS, 2009.

Raamat, mille eestikeelne üsna kohmakas pealkiri võiks kõlada "Kriitilised linnad: Tärkavate Urbanistide mõtted, teadmised ja üleskutsed" on Londonis asuva mittetulundusühingu *This Is Not A Gateway* (TINAG) esimene väljaanne, mis plaanide kohaselt peaks iga-aastaseks muutuma. End "urbanistliku platvormina" määratlev TINAG on läbinisti linnale suunatud ettevõtmine, kelle eesmärgiks on koondada seni laiemal väljundita üle Euroopa tegutsevaid linlikke võrgustikke, ühendusi ja ettevõtmisi. Nad on noored ja institutsioonidevälised. Nende sihtgrupiks on nn. uut tüüpi linnakodanik – peagi elab enam kui pool maailma inimestest linnalikes piirkondades ning selles valguses vajame me aina aktiivsemat osavõttu linna – oma eluruumi – arendamisest. Väike, hetkel vaid kaheksakesi tegutsev TINAG on tegutsenud kaks aastat ning korraldanud selle aja jooksul meie Arhitektuurikeskuse välkloenguid meenutavas formaadis interdistsiplinaarseid töötubasid, iga-aastasena kavandatava linnateemalise tänavafestivali, teinud algust üle-Euroopalise arhiivi loomisega jne. TINAG ja tema esimese väljaande eesmärk on "linlik väli" jälle avaramaks ja kõigile juurdepääsetavamaks muuta, käia välja uusi ideid ning kohti, kust neid ammutada. Loomulikult on nende sooviks muuta nii ka meie suhtumist muutunud linlikku ellu, kutsuda üles koosloomisele ja kogukonnatunde tekitamisele.

"*Critical Cities*" ongi segu kõigest, mis seni teoksil olnud: kriitilised esseed, visuaalsed piltjutustused, intervjuud ja toimunud aktsioonide kirjeldused. Teematulbad, mille vahel artiklid on jagatud, on aktivismi ja ruumipoliitika seisukohast aktuaalsed: ruumi seaduslikkus, migratsioon ja kodu, loov hävitamine, kollektiivne mälu. On ütlema selge, et probleemid nagu kaheldava väärtusega arengusurve ees kaitsete hoonete seadusliku kaitse võimalikkus, *guerilla*-tüüpi linnaaktsioonide abil nn. isetehtud linna loomine, kogukonnatunde kasvatamine elupiirkonda hõlmava festivali abil, sisserännanute ja muukeelsete teistsugused ruumipraktikad jne. – kõik need omavad vasteid muu hulgas ka Tallinnas kas või Uue Maailma Seltsi tegemiste või mitmete Kunstiakadeemia urbanistikakooli tõstatatud teemaderingi valguses.

Tegu on uut tüüpi linnakogukonna tegemiste ja hoiakute kaardistamisega. Raamat ei taotle üldistusi ega kõikehõlmavust, ta blogib, pildistab ja vahendab elamusi, ta püüab olla sama elav ning arenev kui teema, millest ta kirjutab.

Triin Ojari

